

De Syv Sogne

Medlemsblad for Lokalhistorisk Forening
for Helsinge og Omegn

Annisse – Helsinge – Mårum – Ramløse – Tibirke – Valby – Vejby

August 2023

Foreningen kan fejre 50-Års jubilæum i august måned i år.

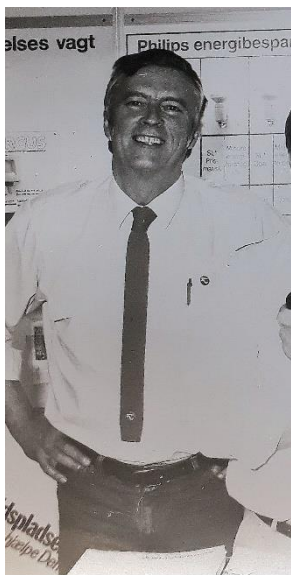
Bestyrelsesmedlem Aase Bomholdt har skrevet foreningens historie. Læs den i dette blad.

Historien om Lokalhistorisk forening for Helsinge og omegn

Af Aase Bomholdt

Lokalhistorisk forening blev oprettet ved en stiftende generalforsamling den 27. august 1973, som støtteforening til det nyoprettede lokalhistoriske arkiv "Holbo Herreds Lokalhistoriske Arkiv".

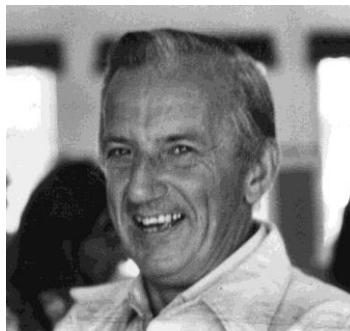

Installatør Bent Storgaard

Arkivet blev oprettet på initiativ af elinstallatør Bent Storgaard, der i maj 1971 indrykkede en annonce og omtale i Frederiksborg Amts Avis, hvor han opfordrede kommunens borgere, i den nye Helsinge kommune til, at lade være med, at smide gamle papirer, skøder, tegninger, billeder, bøger og protokoller m.v. ud og i stedet afleverer til ham til registrering og arkivering.

Interessen viste sig at være helt overvældende. Der blev afleveret så meget materiale, at det hele fyldte godt op på Bent Storgaards kontor. Ved henvendelse til kommunen blev der anvist et kosteskab i kælderen under Rådhuset, her kunne stables meget, mente borgmester Chr. Grønkjær. Det stod dog hurtigt klart, at kosteskabet ikke var tilstrækkeligt og man gik i gang for at finde egnede lokaler.

Den 25. november 1971 blev nedsat en arbejdsgruppe, som skulle stå for oprettelsen af et officielt lokalhistorisk arkiv for Helsingør og omegn. I arbejdsgruppen var kulturudvalgets formand Mary Larsen, Helsingør, el-installatør Bent Storgaard, Helsingør, faglærer Mogens Tving Jensen, Hølløse, gårdejer Willy Kristiansen, Bakkebjerg, forstander C. Beck, Vejby-Tibirke Selskabet, ungdomsskoleleder Verner Bak Madsen samt redaktionschef Anders Friederichsen, Helsingør.

Anders Friederichsen

Arbejdsgruppen opfordrede kommunen til at etablere et lokalhistorisk arkiv, som en afdeling af Helsingør bibliotek, med bibliotekaren som den formelle ansvarlige for arkivets drift.

Gruppen påtog sig ulønnet at udfører og organiserer indsamling, sorterings- og registreringsarbejdet på arkivet.

Den økonomiske ramme blev anslået til 4.000 kr. i etableringsomkostninger og 2.500 kr. til dækning af arkivets drift, når det etableres på biblioteket.

Den 25. januar 1972 skriver Bent Storgaard til Frederiksborg Amts Historiske Samfund, hvor han oplyser at:

Navnet er: Holbo Herreds Lokalhistoriske Arkiv, Helsingør Bibliotek, Frederiksborgvej 18, Helsingør.

Der er endnu ingen bestyrelse, men en arbejdsgruppe nedsat 25.11.1971.

Konstitueret ledelse: ansvarshavende (formand for kulturelt udvalg) overlærer fru Mary Larsen, Nygade 14, v/ bibliotekar Jørn

Stig Andersen. Daglig ledelse: (kontaktudvalg) faglærer Mogens Tving Jensen, installatør Bent Storgaard, redaktionschef A. V. Friederichsen.

Byrådet besluttede, at rådhusbetjentens tidligere bolig, et areal på 50 m² kunne overlades til arkivet, med overtagelse den 15. juni 1973. Den officielle indvielse af "Holbo Herreds Lokalhistoriske Arkiv" fandt sted den 27. august 1973, samme dag stiftedes en støtteforening for arkivet, der kom til at hedde Helsinges Arkivforening.

Baggrunden for støtteforeningens oprettelse var arkivudvalgets ønske om at udgive lokalhistoriske skrifter, men et offentligt arkiv kunne ikke gå ind i erhvervsområdet. Derfor oprettede man en støtteforening, der kunne varetage udgivelse af historiske skrifter. Foreningens første udgivelse var et genoptryk af N. Th. Nielsens Helsingebogen fra 1945.

Støtteforeningen "Helsinges Arkivforening".

Af foreningens første vedtægter fremgår, at foreningen har til formål at udbrede kendskab til og vække interesse for Holbo Herreds Lokalhistoriske Arkiv, samt at støtte udgivelse af lokalhistorisk litteratur om Holbo Herred.

Støtteforeningen er en privat forening, der dog arbejder i nær tilknytning til Holbo Herreds Lokalhistoriske Arkiv.

Bestyrelsen består af en formand og ind til 8 medlemmer. Af disse skal mindst 3 medlemmer være medlem af arkivudvalget for Holbo Herreds Lokalhistoriske Arkiv.

Den ordinære generalforsamling afholdes hvert år i forbindelse med årsmøde for Holbo Herreds Lokalhistoriske Arkiv. Som medlemmer kan optages enkeltpersoner, foreninger, institutioner m.v.

Støtteforeningen har bl.a. til opgave at støtte udgivelse af lokalhistorisk litteratur, f.eks. ved at kontakte foreninger og interesserede enkeltpersoner med henblik på erhvervelse af lokalhistorisk materiale og skrivetilbud på planlagte udgivelser, samt forestå salget af sådanne publikationer, som den har finansieret udgivelsen af.

Støtteforeningens udgifter og indtægter føres på et særligt budget og regnskab, der offentliggøres i forbindelse med årsmødet. De ved medlemskab og salg af publikationer indkomne midler bliver stående som foreningens ejendom.

I tilfælde af ophør tilfalder foreningens midler Holbo Herreds Lokalhistoriske Arkiv.

Foreningens første bestyrelse bestod af formand Anders Friederichsen, næstformand Mogens Tving Jensen og kasserer Ejner Larsen.

Lokalhistorisk arkiv.

Arkivudvalget konstituerede sig i oktober 1973 med formand Anders Friederichsen, indsamlingsleder Mogens Tving Jensen og Bent Storgaard som arkivleder. Udvalget supplerede sig i det første år med følgende nye medlemmer fru Inger Troelsen og frk. Guldborg Nielsen, Helsing, gård-ejer Villy Larsen, Sletelte, gårdejer Thorkil Johansen og overlærer Gunnar Pedersen, Høbjerg, fru Inger Kvistgaard, Mårum, graver Børge Jensen, Ramløse og vejmand Knud Hald Petersen, Annisse.

Det var udvalgets hensigt at finde mennesker i alle dele af kommunen, der kunne være arkivets repræsentant på stedet hvor de bor.

Gdr. Villy Larsen, Sletelte

Arkivet fik bibliotekar Gunver Daugaard som sekretær for arkivudvalget, og samtidig fungerede fru Daugaard på biblioteket som kontakt mellem publikum og det lokalhistoriske arkiv. Arkivet modtog allerede det første år 150 afleveringer.

I 1978 overtager Mia Bagger sekretærerhvervet i stedet for Gunver Daugaard Nielsen. I den forbindelse nævnes, at arkivudvalget overfor overbibliotekaren har ansvaret for det daglige arbejdes udførelse, samt for arkivets indadvendte og udadvendte virksomhed. Overbibliotekaren er ikke medlem af arkivudvalget, men deltager i dets møder.

Arkivet er en afdeling af Helsingør Bibliotek. Arkivet ledes af et arkivudvalg udpeget af kulturudvalget og har følgende ledelse: formand Anders Friederichsen, næstformand Børge Jensen, Ramløse, arkivleder Ejnar Larsen, Vejby, indsamlingsleder Mogens Tving Jensen, Vejby.

Arkivudvalget består af et passende antal medlemmer valgt iblandt interesserede beboere i arkivets område. I øvrigt supplerer arkivudvalget sig selv efter aftale med bestyrelsen. Udvalget indstiller til kulturudvalget, at fru Mary Larsen, Helsingør, indtræder i arkivudvalget som ordinært medlem.

I 1978 bevilligede Helsingør kommune en stilling på 12 timer ugentlig, som blev besat af støtteforeningens formand Anders Friderichsen, der dermed blev leder af arkivet, en stilling der senere blev fuldtids.

Navneskifte i 1980

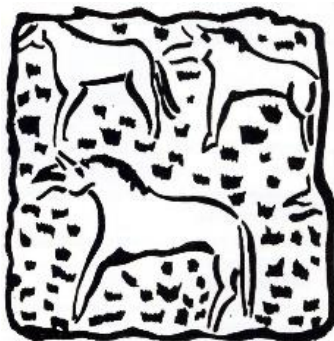
Arkivet og dets støtteforening har skiftet navn mange gange, men uanset navnet har støtteforeningsformålet været, at støtte op om arkivet ved indsamling, registrering og formidling af den lokale historie.

Oprettelse af Gilleleje Lokalhistoriske Arkiv i 1976 og Græsted Lokalhistoriske Arkiv i 1978, førte til kritik af, at man i Helsingør havde valgt navnet "Holbo Herreds Lokalhistoriske Arkiv", da de andre to arkiver jo også er beliggende i Holbo Herred.

Kritikken medførte at arkivet i 1980 skiftede navn til "Helsingør Kommunes Lokalhistoriske Arkiv" og støtteforeningen fik navnet "Arkivforeningen for Helsingør Kommune".

Arkivet og dets støtteforening fik i den forbindelse nyt bomærke, der forestiller tre græssende heste. Hestene er symbol på Frederiksborg amts hesteavl, og hver hest menes at repræsenterer hver sin af de gamle sognekommuner.

Bomærket er en aftegning efter en lille sølvplade, der i sin tid er fundet på Tvingsbakken i Annisse.

Arkivets medarbejdere.

Arkivudvalget bestod i 1981 af Bente Friederichsen, Børge Jensen, Inger Larsen, Villy Larsen, Anders Friederichsen, Thorkild Johansen, Mogens Tving Jensen og Knud Jacobsen.

Arkivet er formelt en afdeling af Helsingør biblioteket, men kører med selvstændigt budget, og ledes af et arkivudvalg, hvis 20 medlemmer er udpeget af kommunens kulturelle udvalg blandt interesserede borgere, således at flest mulige lokaliteter er repræsenterede. Til arkivet er knyttet en arkivforening som ind til

nu tæller 150 medlemmer. Medarbejderstaben udgøres af en halvdags arkivassistent, en honorarlønnet arkivleder samt omkring tolv frivillige arkivmedarbejdere.

I februar 1981 gøres status for Lokalhistorien i Helsingørskommune.

Baggrunden var at Helsingørskommune i 1979 erhvervede Ramløse Mølle, og i 1980 Laugø Smedie, hvilket medførte forøget arbejde for de frivillige.

Der redegøres for en stadig stigende arbejdsmængde på arkivet og fremover også på museumssiden, derfor mener arkivudvalget at der bør ansættes medarbejdere, da opgaverne overstiger hvad man kan forvente alene ved frivilligt arbejde.

Inger Larsen, Ejlstrup

Arkivets lokalhistoriske materiale opdeles i 4 hovedgrupper:

A: Arkivalier - et stort antal privatarkiver, topografiske arkivalier og forenings arkivalier.

B: Audio- visuelt materiale - fotografier, postkort, negativer, glasplader, dias positiver, tegninger, malerier, smalfilm, videobånd og lydbånd.

C: Trykt, mangfoldiggjort stof - aviser, tidsskrifter, udklip, plakater, grafik.

D: Museumsgenstande - forenings- og institutionsfaner, medaljer, brugsgenstande, landbrugsredskaber m.v.

I december 1981 godkender kulturudvalget en stillingsbeskrivelse for arkiv- og museumsleder.

Bestyrelsen i 1983 var formand Anders Friderichsen, næstformand Villy Larsen, Sletelte, kasserer Knud Jacobsen, sekretær Inger Larsen, Ejlstrup, Inger Larsen Annisse, Arne Sørensen. Revisorer er Bent Storgaard og Poul Schwarz-Sørensen.

Ny adresse.

I september 1984 flytter Helsingør Kommunes lokalhistoriske arkiv til Skolegade 43, Helsingør.

Nyt navn og ændring af vedtægter.

Vedtægterne som er fra 1974 skal moderniseres, bl.a. skal navnet ændres, således at vedtægterne også skal omfatte museumsaktiviteterne.

Nye vedtægter for "Arkiv- & Museumsforeningen for Helsingør Kommune", blev vedtaget den 12. november 1984 på ekstraordinær generalforsamling, samtidig oprettedes et sognerepræsentantskab med op til 30 sognerepræsentanter, der tilsammen udgjorde foreningens repræsentantskab - hvis opgave var at repræsentere det lokalhistoriske arkiv og museum i Helsingør Kommunes syv kirkesogne.

Sognerepræsentantskabet.

Det var sognerepræsentanternes opgave på stedet, hvor de boede og i deres omgangskreds og familie, at fortælle om arkivet og museerne, samt opfordre til at man ikke smider arkivalier, billeder og museumsgenstande væk, men afleverer dem til arkivet. Sognerepræsentanterne skulle være Arkiv- og Museumsforeningens bedste medlemshververe.

Landpost Jens Aage Nielsen blev valgt til Sognerepræsentantskabets første formand i 1984. En post han beholdt til 1993 hvor Stig Olkjær overtog.

Foreningens aktiviteter i 1980'erne.

Arkiv- og museumsforeningens program for efteråret 1986 omfattede følgende:

5. oktober i sognelængen i Helsingør, om "Kulsvierne gennem tiderne".

17. og 18. oktober de gamle smede arbejder i Laugø Smedie.

19. oktober møllen i Ramløse arbejder, arrangeret i samarbejde med Mølleforeningen.

26. oktober, Folk, Musik, Sang og Dans i Ramløse Forsamlingshus i samarbejde med Ramløse Forsamlingshus, Ramløse Idrætsforening, Ramløse Mølleforening og Ramløse Borgerforening.

7. november filmaften i Helsinge sognegård, en film om tjenestepigernes liv og arbejde fra århundredskiftet til efterkrigsårene.

16. november Vejby aften i Forsamlingshuset, "Folk, Musik, Sang og Dans" i samarbejde med Vejby Forsamlingshus, Vejby Idrætsforening, Vejby Borger- og grundejerforening og Vejby-Tibirke Selskabet.

På generalforsamling den 12. februar 1986 takkede formanden Villy Larsen pressen for god dækning af virksomheden i smedie, på møllen, ved milerne og på arkivet. Fremhævet blev arbejdsgrupperne, der på de mange tirsdags aftener gjorde et stort arbejde. Desuden blev arkiv- og museumslederen takket for veludført arbejde og Helsinge kommune for velvilje og penge.

Bestyrelsen i 1987 var Villy Larsen, Sletelte, Knud Jacobsen og Inger Larsen, Helsinge, Arne Sørensen, Lavø, Inger Larsen, Ejlstrup, Jørgen Bredgaard og Holger Søeborg Petersen, Ramløse, Jens Aage Nielsen og Anders Friderichsen, Helsinge, Karl Nielsen, Huseby, og Kirsten Jørgensen, Vejby.

Dilettant var også en måde at skaffe penge til arkivets drift.

Foreningen indøvede og opførte dilettant, med Svend Svendsen, Ejlstrup som instruktør. Lørdag den 30. november 1985 Julekomedie i Højbjerg Forsamlingshus, der opførtes "Jul i Skovstrup Kro".

Lørdag den 23. januar 1988, var der premiere på opførelse af "Den farende Svend" i Højbjerg Forsamlingshus og den 30. januar opførtes stykket i Mårum Forsamlingshus.

På foreningens møde den 26. april 1988 blev vedtaget, at formidlingsarbejdet prioriteres ned af hensyn til de store mængder

materiale, der ligger og venter på registrering. Alle arkivsager indleveret 1984 og tidligere er nu stort set registrerede. Det vil sige at der resterer omkring 500 indleveringer fra 1985-1986 og 1987, der alle er indkomstjournaliserede, men endnu ikke registrerede. Den nye bibliotekschef Peter Heiberg afsluttede dagen med et indlæg om informationscentre.

I bestyrelsen var: formand Villy Larsen, Sletelte, næstformand Karl Nielsen, Huseby, sekretær Inger Larsen, Ejlstrup, kasserer Knud Jacobsen, Helsing, øvrige Kirsten Jørgensen, Vejby Inger Larsen, Helsing, Jens Aage Nielsen, Helsing, Jørgen Bredgaard, Ramløse, Arne Sørensen, Lavø og Anders Fride- richsen, Helsing.

Lokalhistoriske aftener.

Arkiv- og museumsforeningen har været medarrangør af lokalhistoriske aftener i sognene. Det startede 1989 i Vejby Forsamlingshus v. Kirsten Jørgensen, derefter fulgte i 1996 Tisvilde v. Anita Olsen og Helsing v. Allan Rasmussen, i Ramløse 1999 v. Aase Bomholdt, i Annisse 2002 v. Karl Nielsen, Huseby, i Rågeleje 2004 v. Jette Christensen, i Mårum 2005 og Valby i 2009 v. Kirsten Kristiansen.

Stig Olkjær var fotograf til alle fremvisninger, de første års foto vist som lysbilleder, senere scannede foto.

Foto fra lokal aften i Annisse Forsamlingshus

Ved alle arrangementer har der været fuldt hus og i nogle tilfælde flere end forsamlingshusene kunne rumme og mange gik forgæves.

I november 1990 arrangerede Arkiv- og Museumsforeningen i samarbejde med Biblioteket, Musikklubben, Flygelfonden og en lang række enkeltpersoner en musikaften i kulturhuset. Aftenen bød på musik og sang af en række lokale grupper og solister

bl.a. Tisvildekoret, Kaptain Klo, Gribskov spillemændene, Carl-sens kvartet, Karls Banditter og Spilopperne. Konferencier var Tommy Seier.

Nye vedtægter for Arkiv- og Museumsforeningen for Helsing-kommune vedtaget på ekstraordinær generalforsamling den 11. januar 1993

Daværende bestyrelsen: formand Inger Larsen, næstformand. Karl Nielsen, sekretær Kirsten Jørgensen, øvrige Knud Jacobsen og Anders Friderichsen, suppleanter Poul Schwartz Sørensen, Hans Mortensen, revisorer Arne Sørensen og Bent Storgaard.

Egns- og byvandring.

Foreningen var i året 1992 medarrangør af 8 landsbyvandring-er i juni og juli, samt i juli af "Håndværkets dag" på Ramløse mølle. Endvidere blev afholdt 15 mandage, hvor de frivillige arbejdede på arkivet. Desuden deltog foreningen i afvikling af udstillingen "Nøre på vort leie" i Tisvilde og i Kulsvierudstillingen i sommeren 1992.

Egnsvandring 24. juni 1993 fra Huseby til Rønnekildegård. Karl Nielsen, Sandbjerggård, fortalte om landsbyen Huseby, dens historie går tilbage til 1300-tallet. Herefter gik turen langs Arre-søens bred til Ramløse Bakker og videre til Rønnekildegård, hvor Erik Petersen fortalte om sin slægt, der har ejet gården siden 1790.

Aktiviteterne i året 1994-1995 var forårsudflugt i maj. I alt 11 egnsvandring-er fordelt hen over sommeren, desuden en som-meraften på Ramløse mølle med spillemænd m.v. Håndvær-kets dag samme sted. Høstmølle i Laugø med gammel selvbin-der m.v. I november en aften med Vers og Viser i Kulturhuset med bl.a. Gribskovspillemændene og Hvidekildekoret. Februar 1995 lokalhistorisk aften i Vejby Forsamlingshus.

I januar 1995 blev registreringsprogrammet "Arkibas" introduceret på arkivet - programmet blev dog aldrig brugervenligt og kom derfor aldrig til at fungerer tilfredsstillende.

Først på året 1996 blev Anders Friderichsen pensioneret og en ny leder skulle findes.

Ny leder og nyt registreringsprogram.

Simon Steinfeldt Laursen startede som ny arkivleder den 1. april 1996, hermed begyndte en ny epoke for arkivet i Helsingør. Arkivet skiftede igen navn, nu til det lidt kortere Helsingør Lokalhistoriske Arkiv.

Simon skabte et registrerings- dokumentations- og billedvisningsprogram, der fik navnet "MARS". Programmet er i sin opbygning meget pædagogisk og dermed meget brugervenligt også for ikke it-kyndige og blev meget populært blandt ansatte, frivillige og gæster.

Foruden de egentlige registreringer indeholder "MARS" rigtig mange historiske oplysninger om personer, steder og foreninger m.v. for hele Helsingør kommunes område.

Bestyrelsesmøde den 19. august 1998 med følgende til stede Søren Frandsen og Simon Steinfeldt Lauersen og bestyrelsen Kirsten Jørgensen, Kirsten Kristiansen, Inger Larsen, Stig Olkjær, Anita Olsen, Allan Rasmussen og Jørgen E. Rasmussen.

Simon refererede at han og Søren har været optaget af forhandlinger med kommunen om at blive Stadsarkiv.

Sæsonplaner 1998-99 - Lokalhistorisk aften - i september med Verner Bak Madsen i Helsingør, i oktober sognerepræsentantskabsmøde, den 19. og lokalhistorisk aften i Tisvilde med slægten Frydensberg ved Anita Olsen. Generalforsamling i januar

1999 og sognerepræsentantskabsmøde i marts, samt lokalhistorisk aften i Ramløse Forsamlingshus med Erik Petersen og Aase Bomholdt. Det blev en rigtig flot aften med 150 deltagere.

Holbo Herreds Kulturhistoriske Centre (HHKC).

HHKC var en selvejende institution, der blev dannet den 18. december 1998 ved en integration mellem museums- og arkivvæsenet i Helsingø og Græsted-Gilleleje kommuner.

Støtteforeningen skiftede navn til "Arkiv- og Museumsforeningen for Helsingø kommune". Af foreningens bestyrelse valgtes 3 medlemmer og 1 suppleant til Den selvejende Institution Holbo Herreds Kulturhistoriske Centre med en et-årig funktionsperiode.

Bestyrelse var i 2000 formand Inger Larsen, næstformand Kirsten Kristiansen, kasserer Jørgen Ellehammer Rasmussen, sekretær Peter Kalko, øvrige Stig Olkjær, Aase Bomholdt og Allan Rasmussen. Udpeget til HHKC bestyrelse i perioden 01.05.2000 til 30.04.2001 var Inger Larsen, Stig Olkjær og Kirsten Kristiansen.

Efterfølgende blev det besluttet at nedsætte tre arbejdsgrupper, der foreningsmæssigt skulle referere til bestyrelsen for Arkiv- og Museumsforeningen og hvad det praktiske angik referere til henholdsvis Gilleleje Museum (Søren Frandsen) og Helsingø Lokalarkiv (Simon Stenfeldt Lauersen).

De tre arbejdsgrupper kom til at bestå af en Laugøgruppe, en Kongensgavegruppe og en gruppe for arkivfrivillige.

Nyhedsbrevet "De Syv Sogne" blev genoptaget i 2001, bladet bliver udsendt tre til fire gange om året, således at alle medlemmer bliver informeret om planlagte arrangementer, samt åbningstider og aktiviteter på arkivet og museerne.

Foreningens formålparagraf blev citeret i første blad således:

- hjælpe HHKC med indsamling og bevaring af genstande, arkivalier m.m. af kulturhistorisk art.
- udgive og/eller støtte publikationer med lokalhistoriske emner.

Bladet de "De Syv Sogne" har en fortid, idet bladet blev udgivet første gang i 1986 og var på banen i næsten 3 år. Bladet var på 10 sider og berettede om arkivets funktioner, om lokalhistoriske udstillinger og arrangementer, samt artikler med lokalhistorisk tilsnit. Redaktionen bestod af Anders Friderichsen og Henrik Zip Sane.

Foreningens bestyrelsen i 2003 var formand Inger Larsen, Ejlstrop, Allan Rasmussen, Ørby, Peter Kalko, Mårum, Aase Bomholdt, Ramløse, Jette Christensen, Rågeleje, Jørgen Ellehammer Rasmussen, Helsinge, Bent Larsen, Ramløse og Bent Storgaard, Helsinge.

Foto-genkendelse.

I 2003 modtog Arkivet en meget stor samling ældre fotografier på glasplader, som fotograf Vilhelm Ernst Hansen, Helsinge optog i perioden 1950-1970. Oplysninger om navne på personer og steder var næsten ikke eksisterende. Derfor gik Arkiv- og Museumsforeningen i samarbejde med arkivet om at arrangerer nogle såkaldte "glasplade-genkendelses-eftermiddage".

Fra efteråret 2004 inviterede arkivet og foreningen en eftermiddag hver måned i vinterhalvåret, medlemmer og andre interesserede der havde lyst til at hjælpe med identificering af de mange personer på billederne, til at komme og give deres besyv med.

Arrangementerne blev en stor succes. I de seks vintre arrangementet kom til at forløbe, blev det til ca. 30 forevisninger, det samlede fremmøde var på over 2.000 personer. Der blev vist 3.736 fotos af personer, der var blevet fotograferet i perioden, med en genkendelsesprocent på ca. 70.

Den faste stab af frivillige var Johnny Kierstein, der havde sin daglige gang på arkivet som frivillig med at skanne de mange foto, lave lister og forberede fremvisning. På dagene for fremvisningen stod Johnny Kierstein og Lisbeth Bech for fremvisning, desuden deltog Tove Jørgensen og Aase Bomholdt som notarer, samt Lise Nielsen der sørgede for kaffe til de fremmødte. Alt i alt nogle rigtig hyggelige eftermiddage.

Arkiv- og museumsforeningen støttede projektet ved at donere en bærbar PC til arkivet, så alle informationer om de mange fotos kunne registreres nemt, hurtigt og sikkert.

Arkivfrivillige.

I alle årene har rigtig mange frivillige ydet en kæmpe indsats, først med oprettelse af et lokalhistorisk arkiv og efterfølgende som frivillige på arkivet til "arkivfrivillige dage" en eller flere dage om ugen, nogle ved dagligt fremmøde.

Arbejdsopgaverne var bl.a. sortering af arkivalier, der bestod af dokumenter, fotos, film, lydbånd, malerier m.m. Der skulle sættes navn, sted og årstal på så mange arkivalier som muligt. Her var brug for lokalkendskab til alle 7 sogne. Alle interesserede kunne melde sig.

Endnu et navneskifte.

På foreningens generalforsamling i marts 2006 vedtoges, at foreningens navn fra 1. januar 2007 skulle være "Arkiv- og Museumsforeningen for Helsing og Omegn". Baggrunden for ændringen var sammenlægningen af "Helsing Arkiv og Museer", der blev drevet af Helsing kommune og "Gilleleje Museum", der blev drevet af Gilleleje og Omegns Museumsforening, således at arkivfunktionen fremover skulle varetages af Helsing Lokalhistoriske arkiv, Gilleleje skulle varetage museerne og det arkæologiske område. I den forbindelse skiftede arkivet navn til Helsing-Gilleleje Lokalarkiv.

I 2009 bestod bestyrelsen af formand Inger Larsen, Ejlstrup, kasserer Erling Jørgensen, Nellerød, sekretær Peter Kalko, Mårurum, Aase Bomholdt, Ramløse, Jette Christensen, Rågeleje, Stig Olkjær, Vejby og Arne Christensen, Annisse.

Peter Kalko

Ny adresse og nyt navn - Gribskov Lokalarkiv

I 2011 besluttede Gribskov byråd, at der skulle etableres et fælles arkiv, der skulle omfatte hele kommunen ved sammenlægning af Helsing-Gilleleje Lokalarkiv og Græsted lokalhistoriske arkiv. Arkiverne fik anvist en bygning i Græsted, hvor der tidligere havde været kommunekontor.

Flere hundrede flyttekasser blev pakket ned i Helsing sidst på året 2011 og flyttet til Græsted ved årsskiftet. Før man kunne åbne for publikum forestod en større istandsættelse af bygningen, og alle flyttekasserne skulle pakkes ud. Endelig åbnede arkivet i de nye lokaler ved en reception den 21. maj 2012. Arkivets nye navn blev Gribskov Lokalarkiv. I forbindelse med arkivets flytning, donerede Arkiv- og Museumsforeningen 25.000.- kr. til en ny og kraftigere server til arkivet.

Gribskov stads- og Lokalarkiv

I 2013 fik arkivet til opgave at stå for Gribskov Kommunes arkivalier, hvilket medførte endnu en navneforandring: Foreningens navn blev Arkivforeningen for Helsing og Omegn.

Arkivleder Simon Steinfeldt Laursen stoppede med udgangen af februar 2016, og der blev afholdt afskedsreception den 9. februar. Pernille Sonne blev ansat pr. 1. august 2016 som ny arkivleder.

Dannelse af ny forening med nyt navn.

På en generalforsamling den 18. oktober 2014 blev den nuværende forening oprettet. Baggrunden herfor var, at Holbo Herreds Kulturhistoriske Centre (HHKC) ophørte pr. 31. december 2013 og indgik i etableringen af Museum Nordsjælland, der er en fusion af museerne og den arkæologiske funktion i kommunerne Hørsholm, Hillerød og Gribskov.

**Peter Anglov
Formand 2013**

Dermed var grundlaget for en lokal Arkiv- og Museumsforening væsentlig ændret - for ikke at sige ophørt. Med det nye navn - Lokalhistorisk Forening for Helsingø og Omegn - signaleres, at foreningens formål gik fra at varetage arkiv- og museumsinteresser til at være en lokalhistorisk forening. Den nye forening fortsatte dog som støtteforening for Gribskov Arkiv.

Bestyrelse i den nye forening blev formand Peter Kalko, Mårum kasserer Finn Klitgaard, Ramløse, sekretær Stig Olkjær, Vejby, Aase Bomholdt, Ramløse, Ole Blåkilde, Helsingø, Eigil Pagter Møller, Laugø og Niels Andersen, Annisse, suppleant Poul Erik Lehmann Thomsen, revisorsuppleant Arne Jørgensen.

Den nye forenings vigtigste formål er at sikre vores fælles lokalhistorie ved indsamling af historisk materiale, og formidling af historien gennem lokalhistoriske aftener, foredrag og byvandring, samt støtte udgivelse af lokalhistorisk litteratur, f.eks. publikationer og bøger med lokalhistoriske emner af almen interesse.

Aktiviteter 2014 - 2023.

Lokalhistorisk Forening for Helsingø og Omegn har støttet op om Willy Larsens årlige byvandring i Helsingø og arrangeret en kirkegårdsvandring på Helsingø kirkegård ved Poul Erik Thomsen og Ole Blåkilde.

Foreningen har støttet de lokalhistoriske aftener i sognene f.eks. i Annisse 2017, hvor Niels Andersen og Finn Klitgaard fortalte om Petershvile Avlsgård og Teglværk. Desuden i 2018 foredrag om møllerne og 2021 om fund og fortællinger fra Annisses fortid.

I Tisvilde fortalte Anita Olsen i 2015 om Tisvilde før og nu. I 2017 om Pensionater og hoteller i Tisvilde, samt i 2019 om gårde i Tisvilde og omegn.

I Ramløse fortalte Aase Bomholdt i 2014 om gårdene langs med Arresø og i 2016 om Ramløse Bakker.

Foredrag i Helsingør i 2016 om "Brandslukning i de syv sogne" hvor Vilhelm Pedersen, Georg Tegner-Hansen og Verner Olsen tog forsamlingen med på et tilbageblik om brande i de syv sogne.

April 2017 et spændende foredrag om Multebjerg og Kagerulejren, fortalt af arkivets tidligere medarbejder Michael Ahlstrøm. I 2018 foredrag om lægehusene og tidligere praktiserende læger i Vejby og Helsingør.

I januar 2016 lokalhistorisk eftermiddag i Helsingør med foredrag om "Da elektriciteten kom til Helsingør og omegn". Efterfølgende blev etableret et samarbejde mellem Sonja Tønder Petersen, Græsted Lokalhistoriske Forening, Søren Frandsen, Gilleleje og Omegns Museumsforening, samt Poul Erik Lehmann Thomsen, Lokalhistorisk Foreningen for Helsingør og Omegn. Gruppens mål var, i anledning af 100-årsdagen for stiftelsen af Andelsselskabet Strø-Holbo Herreds Elforsyning, at komme med en fortælling om udviklingen af elforsyningen i Holbo Herred. Resultatet af gruppens anstrengelser blev udgivelse af bogen "Det Hvide Lys" da elektriciteten kom til Gribskov Kommune, der udkom i 2022.

Bestyrelsen i jubilæumsåret er formand Poul Erik Lehmann Thomsen, Helsingø, kasserer Finn Klitgaard, Ramløse, referent Eigil Pagter Møller, Lavø, øvrige Aase Bomholdt, Ramløse, Willy Larsen, Helsingø, Niels Andersen, Annisse, suppleanterne Kaj Bang og Bjarne Jørgensen, samt Erik Larsen som revisor.

Lokalhistorisk forening og arkivets historie er på mange punkter sammenfaldende. Lokalhistorisk Arkiv er skabt af mange frivillige og få ansatte. Vi skylder en meget stor tak til alle de frivillige ildsjæle, der har skabt arkivet. Uden de frivilliges indsats havde vi ikke haft et lokalhistorisk arkiv i Gribskov kommune.

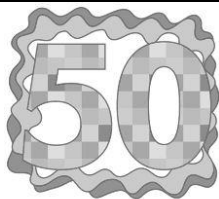
Kilde: Gribskov Arkiv, A670.

Nuværende formand:
Poul Erik Lehmann Thomsen

Østergade 2-4, Helsingø, Ca. 1915 (Foto fra Gribskov Arkiv)

© www.Giberts.com

I anledning af foreningens 50-års jubilæum afholdes
der reception

Fredag den 8. september 2023

kl. 15,00 til kl. 17,00

i

Kulturhuset, Store Sal

Skolegade 43, 3200 Helsingø

Der bydes på lidt til ganen, ligesom der er rig mulighed for en snak
om det lokalhistoriske virke.

Alle er velkommen

Gården Bøgelund i Helsingø:

Opfordringen om at ikke smide arkivalier ud, men aflevere det til Gribskov Arkiv, som Bent Storgaard kom med for mange år siden, gælder stadig, og her i foreningen har vi netop fået indleveret nogle dokumenter i form af lejekontrakter, kvitteringer, protokoller om snekastning, instruks til snefoged, fortegnelser over snekastningspligtigt mandskab, lykønskningstelegrammer og meget mere, tilhørende familien på gården Bøgelund, fundet på ejendommen Boagervej 4 i Helsingø. Dokumenterne vil blive videregivet til Gribskov Arkiv, men inden aflevering benytter vi lejligheden til at grave lidt i historien bag dokumenterne:

Gården Bøgelund lå indtil 1906 på adressen Østergade 8-12 i Helsingør, hvor vi i dag finder Banktorvet og Den Danske Bank. Ejeren hed Niels Jørgensen, og gården blev i daglig tale kaldt "Niels Jørgens Gård." I 1906 blev gården udflyttet til Østergade 66, hvor Gribskov Gymnasium ligger i dag, og hvor Gribskov Kommune i 2023 har taget en ny administrationsbygning i brug, på det sted som ældre borgere i Helsingør kender som "Spidsbjerg".

I 1913 overdrager Niels Jørgensens enke, Bertha Jørgensen, gården til sin datter og svigersøn, Jørgine Jørgensen og Hans Jørgensen, og der gives en aftægtskontrakt til Bertha Jørgensen. Hans er født i Ramløse i 1878, og Jørgine er født i Helsingør, også i 1878.

Sammen får de børnene:

Ella Karita Jørgensen, født 1912

Marie Bertha Jørgensen, født 1914

Niels Jørgensen, født 1915

Jørgen Jens Jørgensen, født 1918

Karen Valborg Jørgensen, født 1923

I 1927 kommer barnebarnet Dagmar Eline Jørgensen, datter af den ældste datter Ella Jørgensen.

I 1932-33 ender Bøgelund på tvangsauktion, og familien Jørgensen kommer herefter først til at bo til leje på deres gamle adresse Østergade 8-10, hvor der dengang var blevet bygget forretninger

og beboelse, derefter bor de på adressen Skolegade 29 i Helsinge. (Som i dag er Boagervej 2).

Den 1. februar 1933 overtages gården af Laurits Peter Larsen. I Laurits Larsens tid bliver en del af jorden tættest på Helsinge Station udlejet til Helsinge Idrætsforening, hvor der spilles fodbold, håndbold og dyrkes atletik. I 1971 er Laurits Larsen afgået ved døden, og gården overtages af sønnen Frode Larsen. I januar 1992 overtages ejendommen af Helsinge Kommune og der bygges gymnasium og herefter administrationsbygning for Gribskov Kommune.

Ligesom Bent Storgaard i sin tid opfordrede til ikke at smide gamle dokumenter ud, skal der også

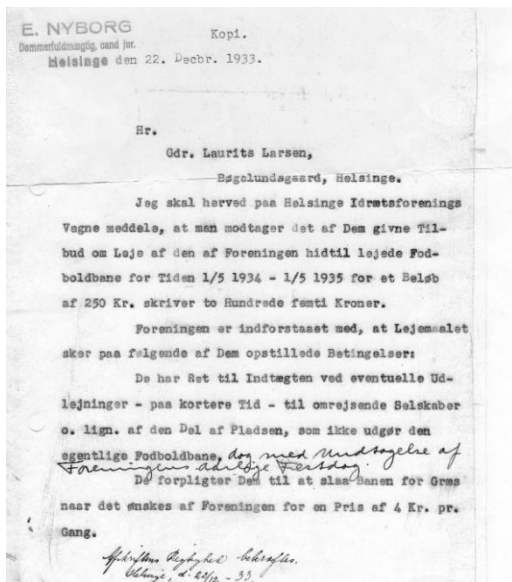
herfra lyde en opfordring til at indlevere fundne dokumenter til det lokale arkiv, eller evt. til medlemmer af den lokalhistoriske forening. Måske kan dokumenterne sammen med lidt søgning på Arkiv.dk eller på internettet og med en person ved tasterne blive til en fortælling om lokalsamfundet som det var engang.

Kilder:

Arkiv.dk

Statens Arkiv: Realregistre, skøde- og pantprotokoller, Tingbøger, Folketællinger.

Fortalt og skrevet af Erik Larsen

Lokalhistorisk forening for Helsingø og Omegn

Formand: Poul Erik Lehmann Thomsen, Helsingø

Mail: info.lofoheom@gmail.com

Næstformand og Redaktør af medlemsbladet:

Willy Larsen, Helsingø – Mail: birkedal13@gmail.com

Kasserer: Finn Klitgaard, Ramløse – Tlf. 20 12 15 77

Mail: finn.klitgaard@adslhome.dk

Øvrige bestyrelsesmedlemmer:

Aase Bomholdt, Ramløse – Tlf. 61 26 26 38

Niels Andersen, Annisse – Tlf. 42 41 57 60

Eigil Pagter Møller, Laugø – Tlf. 20 95 04 66

Per Glørup Mortensen, Helsingø – Tlf. 29 11 44 80

Suppleanter til bestyrelsen:

Bjarne Jørgensen og Kaj Bang

Foreningens hjemmeside:

www.lokalhistorisk-helsingo-omegn.123hjemmeside.dk

Facebook: Lokalhistorisk Forening Helsingø Omegn

Næste arrangement:

Som nævnt inde i bladet afholder foreningen reception den 8. september i Kultursalen, Skolegade 43, Helsingø, hvor alle er velkommen.

Derudover planlægges en byvandring i Helsingø midtby med Willy Larsen i slutningen af september 2023. Nærmere info her i bladet og på Facebook.